

Referat af generalforsamling i Kemisk Forening 30/11-2021 i auditorium 7, Universitetsparken 5, 2100 København Ø, kl. 17:00.

1. Valg af dirigent.

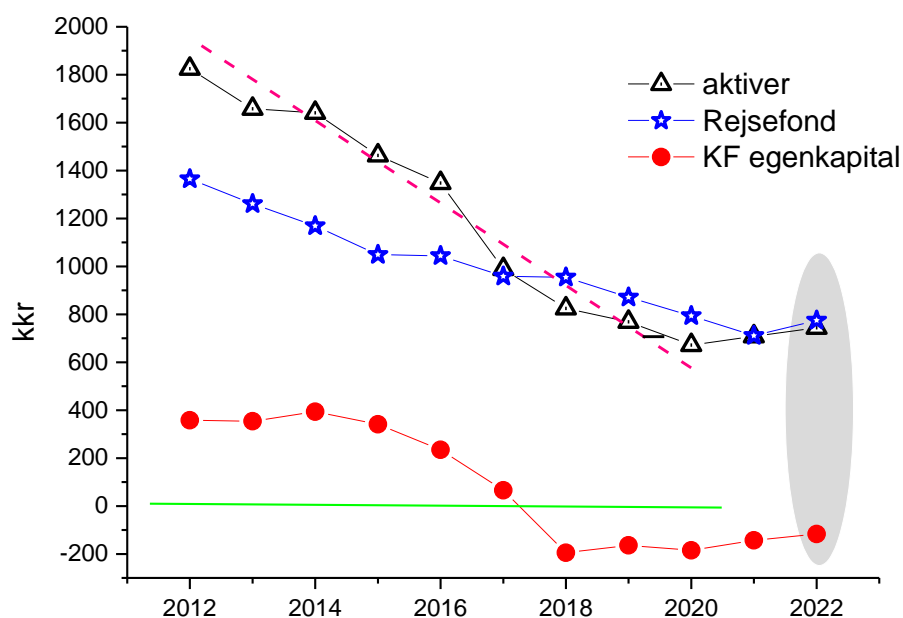
Som dirigent valgtes Susanne Mossin, der konstaterede at generalforsamlingen både var lovligt indkaldt og beslutningsdygtig. Som referent valgtes Theis Brock-Nannestad.

2. Formandens beretning. Året har pga. Covid19 været præget af få aktiviteter, med et spændende årsmøde d. 28/8-2021

Formandens beretning var centreret omkring to punkter: økonomi og aktiviteter.

Økonomien har været foreningens helt centrale udfordring med en kraftigt faldende egenkapital, der siden 2018 har været negativ. Dette er fraset Rejsefonden, som har været foreningens eneste redning. Der har været fokus på at reducere udgifter, øge indtægter og især, at sanere medlemskartoteket. Dette er stort set gennemført og bliver endeligt afsluttet i det nye foreningsår. Der er forventning om fremtidige overskud.

Der vistest graf over status ekstrapoleret til 2022:

Der skal flere indtægter til, og der kommer til at skulle ske en stigning i kontingent og medlemstal.

Aktiviteterne har været begrænsede grundet økonomien og COVID-19. Årsmødet blev extemporeret af formanden og sekretæren d. 23/8-2021 på KU. Det var et vellykket arrangement med god tilslutning (ca. 170 deltagere) og plenarforedrag (B. Boyd, J. Nitschke, B. W. Laursen) af meget høj kvalitet.

Vintermødet var aflyst pga. COVID-19.

Der har været online møder i EuChemS (general assembly, September og Awardee webinar, November). Kvaliteten har ikke været overvældende.

3. Status for hovedforeningen og forelæggelse af hovedforeningens regnskab til godkendelse.

Regnskabet blev fremlagt, mange har betalt både kontingent og restance.

Redegørelse for posten "SKAT" , som repræsenterer afslutningen på forenings rolle som arbejdsgiver.

Der har været forsøgt kontakt til de medlemmer der ikke har kunnet nås elektronisk, og der er hermed blevet ryddet op i medlemsdatabasen

569 medlemmer har betalt, og ca. 400 medlemmer er blevet udmeldt af foreningen.

527 medlemmer skal betale i år, og af disse har 496 dvs. 94% betalt.

Sven E. Harnung kommenterede: "flot og stort arbejde"

Jesper Bendix kommenterede "rejsefonden er det der har været foreningens redning"

Conrad Herbst kommenterede: "skal der ændres på rejsfondens investeringer?"

Regnskabet blev godkendt med applaus!

4. Budget 2021 – 2022.

Det med indkaldelsen til generalforsamlingen fremsendte budget blev fremlagt, med nedenstående kommentarer.

Budgetforslag 2021/2022

Udgifter		Indtægter	
Sektionstilskud ¹⁾	10.000 DKK	Kontingenter	240.000 DKK
<u>Meddelelser</u>	4.000 DKK	Renter & aktier	0 DKK
Dansk Kemi	150.000 DKK	Indtægter, rejsefond	
Løn	0 DKK	RSC, PCCP	40.000 DKK
Diverse	0 DKK	Digitaliseringspulje*	50.000 DKK
Møder	20.000 DKK		
<u>Drift+Nomenklatur</u>	12.000 DKK		
<u>EuChemMS</u>	18.000 DKK		
I alt	214.000 DKK	I alt	(240.000 DKK)
			330.000 DKK

Rejsefonden: Til uddeling: 25.000 DKK

Kontingent 2022:

Ordinær, Skole: 500; Student: 250 DKK; Institut: 1400 DKK; Firma: 2800 DKK

1) I 2022 uddeles sektionstilskud kun per ansøgning

*) Engangspostering

Der skal hjemtages puljemidler til digitalisering, hvilket er relateret til Acta.

Der sker en reduktion af tilskud til sektionerne, ligesom der er afsat mindre midler til møder, hvor noget af udgiften håbes dækket via sponsorater.

Der vil blive afsat reducerede midler til Kemisk Ordbog, ligesom EuChemMS også reduceres i omfang.

Der vil blive søgt sponsorater, til afholdelse af større møder.

5. Status for sektionerne i Kemisk Forening.

Der er syv sektioner, inklusive medicinalkemisk sektion.

De fleste sektioner har opsparinger i størrelsen 10-25 kkr, mens sektionen for teoretisk kemi har en opsparing på ca. 60 kkr.. Der er ikke indkommet informationer fra Selskabet for Analytisk Kemi.

6. Beretning fra repræsentanter i de stående udvalg.

Fremlæggelse af arbejdet i Eurachems ved Lorens P. Sibbensen

Beretning om arbejdet i Kemisk Forenings Nomenklaturudvalg, forfattet af Ture Damhus blev omdelt til alle generalforsamlingens deltagere (vedhæftet til nærværende referat).

Orientering fra nationalkomiteen for Kemi ved Michael Brorson

7. Beretning fra IUPAC.

Beretning om arbejdet pågående i regi af IUPAC blev omdelt til alle generalforsamlingens medlemmer, forfattet af Ture (vedhæftet til nærværende referat).

8 Jesper Bendix blev enstemmigt valgt ved applaus.

8a. Præsentation af bestyrelsesmedlemmer for perioden 2021-2022.
Ingen nye bestyrelsesmedlemmer

9. Eventuelt
Diskussion om rekruttering. Indsats på gymnasieniveau versus på de videregående uddannelser.

Bidrag til pkt. 7 ved generalforsamlingen i Kemisk Forening 30. november 2021: beretning fra IUPAC.

Arbejdet med nomenklatur og terminologi er i det forløbne år af naturlige årsager foregået udelukkende ved virtuelle møder og per E-mail. Ved årets *General Assembly* var det muligt at deltage i møder i andre organer end ens "egne", fx deltog undertegnede også i møderne i Division VII (se videre nedenfor) og Division II.

I Division VIII [1] har vi dels nogle langsigtede projekter (fx hvordan beskrives bindinger mellem ligander og centralatomer i koordinationsforbindelser og metallacykler bedst i systematisk nomenklatur), dels løbende forretninger, som er mangeartede – nogle igangsat internt i IUPAC, andre stammende fra eksterne organisationer eller personer; senest er vi nogle stykker, der er blevet bedt om at anmelde en ny omfattende bog af divisionens mangeårige eksterne bekendtskab, tidligere redaktør ved *Helvetica Chimica Acta* Ursula Bünzli-Trepp [2].

For den ydre verden er den vigtigste udvikling nok tilkomsten af en web-udgave [3b] af *the Blue Book* [3a]; vigtigt er her, at mange af de frustrerende fejl i den trykte bog nu er rettet, foruden at der altså endelig er fri adgang til hele værket.

Division VIII havde håbet på at holde sit off-year møde i 2020 i København. Nu håber man, men tør dårligt nok sige det højt, at dette kan realiseres i 2022.

JCBN [4] har også et langsigtet projekt, nemlig et nyt dokument om carbohydratnomenklatur i videste forstand, og løbende arbejde med navnlig enzymnomenklatur i forbindelse med databasen [5].

ICTNS [6] har som hovedopgave at gennemse alle tekniske rapporter og dokumenter eller bøger med anbefalinger om nomenklatur og terminologi, som publiceres af IUPAC, det meste i *Pure and Applied Chemistry*; dette arbejde foregår løbende og desværre i uforudsigelige klumper. I skrivende stund samler interessen sig om en forkortet udgave af flagskibet *the Green Book*; den skal udkomme lige straks, mens moderversionen [7] er under revision.

Derudover har komitéen i år ved en række møder behandlet et længe verserende udkast til nye regler for IUPAC-forfatters udformning af dokumenter og komitéens arbejde med at review'e dem.

Det overordnede arbejde i IUPAC med terminologien i *the Gold Book* [8] udføres i samarbejde mellem ICTNS, divisionerne og den stående komité CPCDS [9]. Siden vi fra dansk side for over 10 år siden under anførsel af Bodil Nistrup Madsen påpegede det nødvendige i at behandle terminologi med de relevante terminologiske redskaber [10] (hvilket dengang ikke affødte den store interesse), er det blevet et højt rangerende projekt med stor bevågenhed fra cheminformatics-folkene, så det kan forudses, at der begynder at ske noget nu. Den nødvendige infrastruktur er under opbygning.

IUPAC's hjemmeside [11] er nu meget mere velfungerende end for få år siden, og det anbefales, at man konsulterer henvisningerne nedenfor til de her nævnte organer for yderligere information.

IUPAC's husorgan *Chemistry International* [12] bringer stadig særdeles læseværdigt stof, herunder beretninger fra arbejdet i divisioner og komitéer, men udkommer fra

2022 kun elektronisk, og er man ikke i inderkredsen eller betalende, er man henvist til en bladversion à la *Dansk Kemi*.

Danmark er stærkt repræsenteret i Division VII [13], hvor Helle Møller Johannessen er indkommende præsident og sammen med Ivan Brunshuus, Young Bae Lee Hansen og Ulla Magdal Petersen arbejder på den såkaldte NPU-terminologi (Nomenclature, Properties, and Units), som anvendes ved overførsel af klinisk-kemiske data i sygehusvæsenere. Ud over disse kolleger er jeg ikke opmærksom på andre danskere i de centrale IUPAC-organer.

Ture Damhus

Pr. november 2021 medlem af Division VIII [1], JCBN [4] og ICTNS [6].

(Jeg udtræder efter eget ønske af ICTNS til nytår for at få bedre tid til arbejdet i de andre organer og afløses af Mike Beckett fra Division VIII.)

Referencer

[1] Chemical Nomenclature and Structure Representation Division, https://iupac.org/who-we-are/divisions/division-details/?body_code=800

[2] Ursula Bünzli-Trepp: *Systematic Nomenclature of Organic, Organometallic and Coordination Chemistry – Chemical-Abstracts Guidelines with IUPAC Recommendations and Many Trivial Names* [Logos Verlag Berlin, 2021; 685 pp.].

[3a] *Nomenclature of Organic Chemistry. IUPAC Recommendations and Preferred Names 2013*. Prepared for publication by Henri A. Favre and Warren H. Powell [Royal Society of Chemistry].

[3b] Same, html version of 2021, prepared by G.P. Moss of Division VIII [<https://iupac.qmul.ac.uk/BlueBook/>].

[4] [IUBMB-IUPAC Joint Commission on Biochemical Nomenclature \(JCBN\)](https://iupac.org/who-we-are/divisions/division-details/?body_code=028), https://iupac.org/who-we-are/divisions/division-details/?body_code=028

[5] <https://www.enzyme-database.org/>

[6] Interdivisional Committee on Terminology, Nomenclature and Symbols (ICTNS), https://iupac.org/who-we-are/committees/committee-details/?body_code=027

[7] *Quantities, Units and Symbols in Physical Chemistry* [13 authors; 3rd Edition, IUPAC/RSC Publishing 2007].

[8] <https://goldbook.iupac.org/>

[9] Committee on Publications and Cheminformatics Data Standards, https://iupac.org/who-we-are/committees/committee-details/?body_code=024

[10] T. Damhus, P.O. Larsen, B.N. Madsen, S. Zambach: How to Achieve a Codified Chemical Terminology – A Pilot Study, *Chemistry International* **31** # 5 (2009) 6–11.

[11] <https://iupac.org/>

[12] <https://iupac.org/what-we-do/journals/chemistry-international/>

[13] Chemistry and Human Health Division, https://iupac.org/who-we-are/divisions/division-details/?body_code=700

Beretning fra Kemisk Forenings Nomenklaturudvalg til generalforsamlingen i Kemisk Forening den 30. november 2021

Udvalgets sammensætning kan nu ses på foreningens nye hjemmeside og er:

Medlemmer: Ture Damhus (formand), Mogens T. Jensen, Poul E. Andersen, Alan Mortensen, Søren Møller, Johan Vibenholt (ny fra 2020, repræsenterer kemilærerne i gymnasiet), Rolf W. Berg.

Redaktionsgruppen [arbejder med databasen over kemiske navne på hjemmesiden *Dansk Kemisk Nomenklatur* (DKN) og med materialet dér i øvrigt] udgøres af TD, MTJ, PEA, AM og SM.

Korresponderende medlemmer: Mette Malmqvist (fagkonsulent i kemi for gymnasiet), Keld Nielsen (tidligere fagkonsulent), Sven E. Harnung, Erik Karlsen, Børge Riis Larsen.

Vi har siden sidste generalforsamling holdt ét samlende online-udvalgsmøde den 27/9-21 (men se videre nedenfor om andre møder) og ellers samarbejdet via E-mail. Referatet af septembermødet kan rekvireres fra formanden. Udvalget overvejer, om det senere vil lægge mødereferaterne ud på vores websted under chemsoc.dk.

Vi retter løbende fejl i DKN, vi måtte blive opmærksomme på, og tilføjer enkelte ord hist og her. Derudover har vi ind imellem større "aktioner" (et yndlingsudtryk fra nu afdøde og stærkt savnede redaktionsgruppemedlem Alexander Senning); eksempler på stofgrupper, vi har givet en sådan overhaling, er syrlinger, tocopheroler, mentholer og euforiserende stoffer, som alle kan fremsøges på DKN-siden. Den sidste gruppe vil der nok vedvarende være arbejde med.

Mette Malmqvist arbejder med *Dansk Kemidatabase* (se dansk-kemidatabase.dk), som bruges af et voksende antal gymnasier til styring af deres kemikaliebeholdninger mht. sikkerhedsinformation, og som naturligt benytter dansk kemisk nomenklatur. TD holdt et online-møde med MM og Susanne Brandt Hansen fra firmaet *Joblife* (der udbyder databasen), og MM introducerede sidenhen hele udvalget til databasen. Tanken er, at vi kan bidrage med kommentarer til de anvendte kemiske navne. Arbejdet er ikke nået så langt.

Efter en henvendelse fra Birgitte Geel Andersen, oversætter i Den Danske Sprogafdeling i Europa-Kommissionen i Luxembourg, blev der 17/6-21 holdt et online-møde med op imod 30 danske oversættere fra EU-organisationen, både fra Luxembourg og Bruxelles, og AM, KN, RWB og TD fra udvalget. Udvalget modtager jævnligt forespørgsler fra EU-folkene om kemisk nomenklatur og terminologi, og mødet her var en nyttig gensidig vidensudveksling. En "interessant" oplysning, der kom frem, var, at ingen af oversætterne har formelle kemiske kvalifikationer!

Kontakten til *Ordbogen.com* er genetableret med foreløbig to meget positive online-møder med Martin Gyde Poulsen, som siden vores sidste runde af korrespondance i midt-10'erne er blevet IT-chef for hele firmaet. Ordbogens og vores interesser i *Kemisk Ordbog*-materialet (ordlisten plus de tekster, der forefandt i de trykte udgaver) er blevet klart trukket op, og vi er nu i gang med at træffe foranstaltninger til igen at kunne foretage de kontraktmæssige opdateringer på Ordbogen.com, først og

fremmest, at deres ordliste bliver synkroniseret med vores på *Dansk Kemisk Nomenklatur* til gavn for begge parter.

Når vi er lidt længere fremme i dette arbejde, vil det nok være passende med en præsentation af de to organisationers forskellige fremvisninger af nomenklaturstoffet, fx i en artikel i *Dansk Kemi*.

Udvalget har haft bidrag i *Dansk Kemi* i 2021 i nr. 1, 2, 4 og 6 (bladet har fået flere bidrag, men finder ikke altid plads). For læsere, der har undret sig over visse trykfejl, kan oplyses, at udvalget kun får råteksten til artiklerne til korrektur, men ikke er herrer over layout, typografi og bladets indholdsfortegnelse.

Lidt uden for udvalgets kerneområde har TD assisteret SEH, der har revideret afsnittet om Mål og Vægt i Københavns Universitets *Almanak* (også kendt som *Skriv- og Rejse-Kalenderen*).

Ture Damhus, ultimo november 2021